КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ, КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

Кафедра української мови

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-педагогічної та
навчальної роботи
_____ О.Б. Жильцов
«01» вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЛІНГВІСТИЧНА ЕКСПЕРТОЛОГІЯ:

ПСИХОЛІНГВІСТИКА

Спеціальності	В11 Філологія (за спеціалізаціями)
Спеціалізації	В11.10 Прикладна лінгвістика
Освітньо-професійної програми	2.В11.10.01 Прикладна філологія
Рівня вищої освіти	другого (магістерського)

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307985
Програма № 0040/26
Начальник відділу моніторингу якості освіти
(підпис) (прізвище, ініціали)
«01» вересня 2026 р.

Київ–2026

Розробник: І. Г. Саєвич, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач:

І. Г. Саєвич, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програма розглянуто і затверджено на засіданні **кафедри української мови**

Протокол від 24.08.2026 р. № 14

Завідувач кафедри (Людмила ОВСІЄНКО)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 2.В11.10.01 «Прикладна філологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти 24.08.2026 р.

Гарант освітньої програми (Людмила ОВСІЄНКО)

Робочу програму перевірено
24.08.2026 р.

Заступник декана (Володимир ШКАВРО)

Пролонговано:
на 20___/20___н.р. _____ (_____). «___»___20__р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)
на 20___/20___н.р. _____ (_____). «___»___20__р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)
на 20___/20___н.р. _____(_____). «___»___20__р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)
на 20___/20___н.р. _____ (_____). «___»___20__р., протокол № __
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Освітньо-професійна програма **2. В11.10.01 Прикладна філологія**

Найменування показників	**Характеристика дисципліни за формами навчання**
	заочна
Лінгвістична експертологія	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	5/ 150
Освітньо-професійна програма **2. В11.10.01 Прикладна філологія**	
Курс	1, 2
Семестр	2, 3
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Змістовий модуль 1. Мовні експертизи	
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	12
Самостійна робота	78
Форма семестрового контролю	залік
Змістовий модуль 2. Психолінгвістика	
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	8
Самостійна робота	52
Форма семестрового контролю	**залік**

Освітньо-професійна програма **2. В11.10.01 Прикладна філологія**

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Психолінгвістика	
Вид дисципліни	*обов'язкова*
Мова викладання, навчання та оцінювання	*українська*
Загальний обсяг кредитів / годин	*2/ 60*
Курс	*2*
Семестр	*3*
Кількість змістових модулів з розподілом:	*2*
Обсяг кредитів	*2*
Аудиторні	*8*
Самостійна робота	*52*
Форма семестрового контролю	***залік***

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Психолінгвістика» – вивчення закономірностей мовленнєвої діяльності та мовної здатності людини у психологічному та лінгвістичному аспектах із залученням експериментального дослідження психологічної діяльності суб'єкта щодо засвоєння та використання мовної системи.

Завдання дисципліни:

- познайомити студентів з психологічним аспектом лінгвальної дійсності загалом та всіх її одиниць і категорій зокрема;
- простежити діалектичний зв'язок між мовою і мисленням та розглянути роль мови у пізнавальних процесах;
- розглянути закономірності, основні теорії та моделі породження і сприйняття мовлення;
- ознайомити студентів з експериментальними методами психолінгвістики щодо з'ясування мовної здатності і мовленнєвої діяльності людини;
- з'ясувати психофізіологічні засади мовленнєвої діяльності людини;

Під час лекційних і семінарських занять, індивідуальної навчально-дослідницької та самостійної роботи студенти, майбутні магістри за спеціалізацією «Українська мова та література», освітньою програмою «Українська мова і література» *набувають таких* ***програмних компетентностей***: ***ЗК 1– 5; ЗК-7, ЗК 11 – 14; ФК 1 – 7.***

Загальні компетентності:

ЗК-1: Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК-2: Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК-3: Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК-4: Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК-5: Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК-7: Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК-11: Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ЗК-12: Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК-13: Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
ЗК-14: Здатність до аналізу суспільних процесів.

Фахові компетентності:

ФК-1: Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямах і школах.
ФК-3: Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
ФК-4: Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного /мовленнєвого матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
ФК-5: Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій, здатність запобігати та протидіяти корупції.

ФК-6: Здатність застосовувати поглиблені знання з української мови для вирішення професійних завдань.
ФК-7: Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в галузі досліджень з українського мовознавства.

3. Результати навчання за дисципліною

Після опанування дисципліни «Психолінгвістика» студенти повинні мати такі ***результати навчання:*** **РН 1 – 18; РН-20.**

РН-1: Оцінювати власну навчальну та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
РН-2: Упевнено володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною мовою.
РН-3: Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі філології.
РН-4: Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
РН-5: Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
РН-6: Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
РН-7: Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.
РН-9: Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти лінгвістики.
РН-10: Збирати й систематизувати мовні факти.
РН-11: Здійснювати науковий аналіз мовного й мовленнєвого матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
РН-12: Дотримуватися правил академічної доброчесності.
РН-13: Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних лінгвістичних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
РН-14: Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів, здійснювати експертну лінгвістичну оцінку текстів.
РН-15: Обирати оптимальні дослідницькі прийоми й методи для аналізу конкретного лінгвістичного матеріалу.
РН-16: Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з української мови для розв'язання складних завдань і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.
РН-17: Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та / або інноваційні розробки в галузі української філології.
РН-18: Демонструвати поглиблені знання і розуміння загальних властивостей філологічних аспектів медіатексту.
РН-20: Готовність самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів, утверджувати українську національну та громадянську ідентичність.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

№ заняття	Назва заняття	Кількість годин				
		Разом	Аудиторні	Лекції	Лабораторні заняття	Самостійна робота
	Модуль І. Методологічні основи психолінгвістики. Психолінгвістика мовної здатності					
1.	Психолінгвістика як наука. Предмет, об'єкт і завдання психолінгвістики	13		1		12
2.	Методи психолінгвістичних досліджень. Асоціативний експеримент. Проблема ментального лексикону	17	3	1	2	14
Разом		30	4	2	2	26
	Модуль ІІ. Психолінгвістика мовної діяльності					
3.	Психолінгвістичний аналіз мовлення. Моделі і теорії породження і сприйняття мовлення	14	2		2	12
4.	Психофізіологічні основи мовленнєвої діяльності. Мовленнєвий вплив на свідомість особистості.	16	2		2	14
Разом		30	4		4	26
Разом за навчальним планом		60	8	2	6	52

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ І.
Методологічні основи психолінгвістики. Психолінгвістика мовної здатності

Тема 1. **Психолінгвістика як наука. Предмет, об'єкт і завдання психолінгвістики.**

Суть, предмет і завдання психолінгвістики. Взаємозв'язки психолінгвістики з іншими науками. Внутрішня структура психолінгвістики. Проблема природи і сутності мови. Історія становлення психолінгвістики: період наукових контактів психології та лінгвістики (поч. XIX – сер. XX ст.). Формування психолінгвістики як науки (50–70-ті рр. XX ст.). Чотири аспекти мовних явищ у психолінгвістичному вимірі. Особливості психолінгвістичного підходу до вивчення мови як надбання людини.

Рекомендована література:
Основна: 1; 2; 3; 5
Додаткова: 9; 12; 20; 24; 26; 27; 28; 31

Тема 2. **Методи психолінгвістичних досліджень. Проблема ментального лексикону**

. Експериментальні методи у психолінгвістиці. Проблема асоціацій. Методика асоціативного експерименту. Інтерпретація результатів асоціативного експерименту. Метод семантичного диференціала. Синестезія. Метод градуального шкалювання. Проблема ментального лексикону.

Рекомендована література:
Основна:1; 2; 3; 5
Додаткова: 2; 3; 5; 6; 7; 13; 17; 18; 23; 24; 26; 28; 29; 30
Лабораторне заняття 1

МОДУЛЬ ІІ.
Психолінгвістика мовної діяльності

Тема 3. **Психолінгвістичний аналіз мовлення. Моделі і теорії породження і сприйняття мовлення**

Проблема співвідношення мови і мовлення. Мова – мовлення – мовленнєва діяльність. Психолінгвістичні моделі породження мовлення: стохастичні моделі; моделі безпосередніх складників; моделі породження мовлення на основі трансформаційної граматики. Психолінгвістичні теорії породження мовлення: теорія рівнів мови Ч. Осгуда; теорія Л. Виготського; теорія (модель) В. Левелта. Мовленнєві помилки.

Сприйняття і розуміння мовлення. Принцип осмисленості у сприйнятті мовлення. Сприйняття слів. Сприйняття речень. Психолінгвістичні проблеми сприйняття та оцінювання тексту. Співвіднесення мовлення з дійсністю. Механізми еквівалентних замін та імовірнісного прогнозування.

Рекомендована література:
Основна:1 - 5
Додаткова: 1; 4; 9; 16; 26; 31
Лабораторне заняття 2

Тема 4. Психофізіологічні основи мовленнєвої діяльності. Мовленнєвий вплив на свідомість особистості

Нейропсихолінгвістика як розділ психолінгвістики. Поняття про афазіологію. Система мозкових порушень мовлення. Мовлення у стані емоційного напруження. Функціональна асиметрія мозку і комунікативна компетенція. Мова і мовленнєвий вплив на свідомість особистості. Нейролінгвістичне програмування.

Рекомендована література:
Основна: 1; 2; 3; 5
Додаткова: 1; 10; 11; 12; 14; 15; 19; 20; 21; 22; 25; 31
Лабораторне заняття 3

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	1	1	-	-
Відвідування лабораторних занять	1	1	1	2	2
Робота на лабораторному занятті	10	1	10	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Разом		-	22	-	32
Максимальна кількість балів:	54				
Розрахунок коефіцієнта:	0,54				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

МОДУЛЬ І.

Самостійна робота 1. Методологічні основи психолінгвістики

1. Опрацювання теоретичного матеріалу (опорні схеми, таблиці тощо для кращого засвоєння тем за поданим до кожної теми списком літератури).
2. Проведення асоціативного експерименту. Заповнення анкет, здійснення підрахунків, побудова асоціативних полів для слів-стимулів.

МОДУЛЬ ІІ.

Самостійна робота 2. Психолінгвістика мовної діяльності

Спостереження над власним мовленням і мовленням співрозмовників, аналіз обмовок, їх класифікація, з'ясування причин виникнення. Оформлення результатів спостереження за мовленням у формі таблиць.

Самостійна робота 3. Вплив мовлення на свідомість людини

Підготовка презентації на одну із запропонованих тем: «Маніпуляції в комунікативні взаємодії»; «Технології нейролінгвістичного програмування».

Критерії оцінювання виконаних студентами завдань для самостійної роботи

Самостійна робота студентів з навчальної дисципліни «Психолінгвістика» оцінюється за такими параметрами:

5 балів – завдання для самостійної роботи виконані в повному обсязі, лаконічно, змістовно, обґрунтовано, із наведенням прикладів і застосуванням методу аналізу. Студент самостійно працює з науковою літературою; робить висновки; вміє формулювати й обґрунтовувати власну позицію.

4 балів – завдання для самостійної роботи виконані в повному обсязі, лаконічно, змістовно, обґрунтовано, але з певними помилками щодо викладу матеріалу та без наведення прикладів до окремих фактів і явищ. Студент працює із запропонованою науковою літературою; робить висновки. Однак у процесі відтворення самостійно дібраного матеріалу простежується брак власних суджень і прояву узагальнень.

3 бали – завдання для самостійної роботи виконані в повному обсязі, але з порушенням логіки й послідовності викладу матеріалу та без ілюстрування прикладами. У роботі допускаються стилістичні помилки, неточне вживання термінів, довільне витлумачення фактів. Студент працює із запропонованою науковою літературою, але аналізує її недбало, без висвітлення поглядів різних науковців.

2 бали – завдання для самостійної роботи виконані не в повному обсязі, частково самостійно. Студент володіє матеріалом на початковому рівні, викладає його хаотично і необґрунтовано, без дотримання мовних норм; має фрагментарні навички роботи з науковими джерелами і не вміє робити висновки.

1 бал – виконано менше половини завдань для самостійної роботи. Матеріал фрагментарний, не систематизований, не ілюстрований прикладами, порушена

структура викладу. Його основу складає необґрунтоване копіювання чужих думок і позицій. Студент не вміє працювати з науковими джерелами і робити узагальнення.

0 балів – більшу частину самостійних завдань не виконано. Студент лише частково володіє навчальним матеріалом, не вміє чітко, лаконічно й послідовно висвітлювати його; не працює з науковими і навчальними джерелами.

6.3. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль із навчальної дисципліни «Психолінгвістика» – залік.

Залікову оцінку з дисципліни «Психолінгвістика» студенти отримують на підставі результатів роботи протягом семестру: відвідування лекційних і лабораторних занять, виконання завдань, зазначених у планах лабораторних занять та виконання самостійних робіт.

6.4. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Суть, предмет і завдання психолінгвістики.
2. Внутрішня структура психолінгвістики.
3. Особливості психолінгвістичного підходу до вивчення мови як надбання людини.
4. Ментальний лексикон: суть, властивості, організація.
5. Експериментальні методи у психолінгвістиці.
6. Проблема асоціацій. Методика асоціативного експерименту.
7. Інтерпретація результатів асоціативного експерименту.
8. Метод семантичного диференціала. Метод градуального шкалювання.
9. Мова – мовлення – мовна діяльність. Теорія мовленнєвої діяльності.
10. Психолінгвістичні моделі породження мовлення: стохастичні, моделі безпосередніх складників, моделі породження мовлення на основі трансформаційної граматики.
11. Психолінгвістичні теорії породження мовлення: теорія рівнів мови Ч. Осгуда, теорія Л. Виготського, теорія В.Левелта.
12. Мовленнєві помилки в психолінгвістичному вимірі. Класифікація обмовок.
13. Сприйняття і розуміння мовлення.
14. Принцип осмисленості у сприйнятті мовлення.
15. Сприйняття писемного мовлення.
16. Психолінгвістичні проблеми сприйняття та оцінювання тексту.
17. Співвіднесення мовлення з дійсністю. Механізми еквівалентних замін та ймовірнісного прогнозування.
18. Нейропсихолінгвістика як розділ психолінгвістики.
19. Поняття про афазіологію. Система мозкових порушень мовлення.
20. Функціональна асиметрія мозку і комунікативна компетенція.
21. Мовлення у стані емоційного напруження.
22. Мова і мовленнєвий вплив. Маніпуляція в комунікативній взаємодії.
23. Технології нейролінгвістичного програмування.

6.5.Шкала відповідності оцінок

Рейтин-гова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	**90 – 100** балів	**Відмінно** – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	**82-89** балів	**Дуже добре** – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	**75-81** балів	**Добре** – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	**69-74** балів	**Задовільно –** посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	**60-68** балів	**Достатньо** – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	**35-59** балів	**Незадовільно з можливістю повторного складання** – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	**1-34** балів	**Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу** – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

«Психолінгвістика»

Разом: лекції – 2 год., лабораторні заняття – 6 год.,
самостійна робота – 52 години, семестровий контроль – залік

Тиждень	I-II	I-II	III-IV V-VI	V-VI	VII-VIII	IX-X	XI-XII
Модулі	Модуль I			Модуль II			
Назва модуля	Методологічні основи психолінгвістики.			Психолінгвістика мовної діяльності.			
Кількість балів за модуль	**22 бали**			**32 бали**			
Лекції	Лекція 1			-			
Години	2 год.			-			
Теми лекцій	Психолінгвістика як наука. Методи психолінгвістичних досліджень (1 б.)						
Теми лабораторних занять	Методи психолінгвістичних досліджень. Асоціативний експеримент (11 б.)			Психолінгвістичні аспекти породження і сприйняття мовлення (11б.)		Психофізіологічні основи мовленнєвої діяльності. Вплив мовлення на свідомість людини (11б.)	
Самостійна робота	5х2=**10 балів**			**5 балів**		**5 балів**	
Підсумк контр.	**Залік**						

8. Рекомендовані джерела

І. Основна

1. Засєкіна Л. В., Засєкін С. В. Психолінгвістична діагностика : навч. посіб. Луцьк. Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2008. 188 с.
2. Космеда Т., Папіш В. Українська психолінгвістика: історіографія (др. пол. XIX – поч. XXI ст.) : монографія / за наук. ред. Т. Космеди. Вінниця; Львів : ПростірМ, 2026. 448 с.
3. Куранова С. І. Основи психолінгвістики: навч. посібн. 2-е видання. К.: ВЦ «Академія», 2023. 208 с.
4. Психологія мовлення і психолінгвістика: навч. посібник / За заг. ред. Л.О.Калмикової. К.: Переяслав-Хмельницький педагогічний інститут : Фенікс, 2008. 245 с.
5. Селіванова О. О. Психолінгвістика. *Сучасна лінгвістика: Напрями та проблеми:* Підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. С. 188 – 251.

ІІ. Додаткова

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ : ВЦ «Академія», 2009. 376 с.
2. Власова Т. В. Звукосимволізм: сучасні лінгвістичні дослідження. *Наукові записки кафедри слов'янських і германських мов* : колективна монографія. Новоград-Волинський : НОВОград, 2019. С. 292–334.
3. Денисевич О. В. Моделі семантичної організації асоціативних полів рекламної лексики *Наукові записки кафедри слов'янських і германських мов* : колективна монографія. Новоград-Волинський : НОВОград, 2019. С. 266–291.
4. Домрачева І. Р., Аксьонова І. О. Основи мовленнєвої діяльності: навч. посіб. Вінниця, 2018. 101 с.
5. Жарноцайова Ж. Методика асоціативного експерименту. *Slavica Slovaca,* 55, 2020, N 1, pp. 69-81.
6. Жуйкова М. В. Типи лінгвокультурної інформації в асоціативних полях (на матеріалі експериментів з українськомовними респондентами). Українська мова. 2025. № 2. С. 26–42.
7. Жуйкова М., Котис О. Ядерна зона асоціативних полів кольороніму ЧОРНИЙ / ЧОРНЫ / CZARNY /ЧЕРЕН / BLACK: зіставний аспект. Folia Philologica. 2024. № 8. С. 45–55.
8. Засєкін С. В. Нейролінгвістика сьогодення: теорія і практика. *Людина. Комп'ютер. Комунікація.* Зб. наук. праць, 2010, 257–259.
9. Засєкіна Л. В., Пастрик Т. В. Основи психології та міжособове спілкування: навч. посіб. 2-е вид. Київ, 2018. 216 с.
10. Каленюк С. О., Мєшков М. О. Нейролінгвістика як автономна галузь українського мовознавства: здобутки та перспективи. *Мова. Література. Фольклор*, 2023, № 1, С.27–33.
11. Ковалевська Т. Ю. Комунікативні аспекти нейролінгвістичного програмування. Одеса : Астропринт, 2008. 324 с.
12. Ковалевська Т. Ю., Ковалевська-Славова А. В. Сугестивна лінгвістика: специфіка та базові методи. Записки з українського мовознавства. 2022. Вип. 29. С. 303 – 312.
13. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. К.: Академія , 2008. 464 с.
14. Кутуза Н. В. Комунікативна сугестія в рекламному дискурсі: психолінгвістичний аспект : монографія. Київ : Видавничій дім Дмитра Бураго, 2018. 648 с.

15. Локота І. М. Особливості мовлення при порушенні вищих психічних функцій: психолінгвістичний аспект : дис ... д-ра філософії [спец.] 035 "Філологія". Одеса, 2024. 288 с.
16. Саєвич І. Г. Homo loguens у метамовній рефлексії В. Домонтовича. Культура слова. 2023. Вип. 98. С. 57 – 68.
17. Саєвич І. Г. Структура асоціативного поля КИЇВ. Мовознавчий вісник. 2025. Вип. 39. С. 80–87.
18. Саєвич І. Г., Крилова М. Г. ЛЮДИНА-МИТЕЦЬ у свідомості носіїв української мови (за результатами асоціативного експерименту). Мовознавчий вісник. 2023. Вип. 34. С. 56–63.
19. Сакс О. Чоловік, який сплутав дружину з капелюхом. Київ.: Наш формат, 2017. 288 с.
20. Слухай Н. В. Сугестивна лінгвістика: лінгвістичне програмування поведінки людини : навч.-метод. посібник для аспірантів. Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2019. 247 с.
21. Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посіб. / За заг. ред. Є. Д. Скулиша. 2-ге вид. К.: Вид. дім «СКІФ», 2023. 248 с.
22. Сучасні технології нейролінгвістичного програмування: навч. посібник / за заг. ред. С. О. Гнатюка, О. А. Смірнова, В. М. Петрика. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 200 с.
23. Тепляков М. М. Психосемантичний аналіз трансформації свідомості особистості : автореф. дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.01. Київ, 2019. 44 с.
24. Carroll D. Psychology of Language. Cengage Learning, 2007. 512 p.
25. Cognitive Neuroscience of Natural Language Use. Cambridge University Press, 2015. 279 p.
26. Field, J. Psycholinguistics: A Resource Book for Students (2nd ed.). Taylor & Francis / Routledge. 2026. 224 p.
27. Levelt Willem. A History of Psycholinguistics: The Pre-Chomskyan era. New York: Oxford University Press, 2014, 672 p.
28. Libben, G. Nature of Language: Psycholinguistic Perspectives on Words. Wiley Blackwell. 2026. 144 p.
29. Niebrzegowska-Bartmińska S. Stereotypy – symbole – wartości w językowym obrazie świata. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2026. 236 s.
30. Papafragou, A., Trueswell, J. C., & Gleitman, L. R. (Eds.). The Oxford Handbook of the Mental Lexicon. Oxford University Press. 2022. 856 p.
31. Pinker S. How the Mind Works. London: Penguin Books. 2017. 688 p.